

*Memòria del projecte
(annex II del compte Justificatiu)
Subvenció per al foment de les polítiques de participació ciutadana*

NOM DEL PROJECTE «Cap a una democràcia regenerativa a Santa Pau»

Breu descripció del projecte: Santa Pau és un municipi rural d'una gran extensió territorial amb un bonic patrimoni natural, cultural i històric. En els darrers anys es va iniciar un procés de reconciliació democràtica el qual ara volem anclar amb la creació d'un Consell de Poble capaç de donar resposta als reptes i a les necessitats emergents de la nostra comunitat i territori. Santa Pau, és un municipi reconegut pel nostre encant, acollidor de turistes i visitants i ara, proposa desplegar una estructura vilatana de participació estable en el temps, que ens permeti avançar cap a la consolidació d'una governança més comunitària i així, apropar-nos també a la custòdia del nostre territori.

Nom del municipi: Santa Pau

Nombre d'habitants del municipi: 1.585 habitants

Procés/projecte

Què s'ha fet?

L'objectiu principal d'aquest projecte és posar en marxa el Reglament de Participació Ciutadana del poble, concretament una de les seves propostes centrals: el Consell de Poble.

Com a objectius específics:

1. Teixir ponts i interrelacions entre els diversos sectors econòmics del poble.
2. Treballar per revitalitzar el teixit associatiu del municipi.
3. Enfortir i seguir reparant la confiança entre la població i el consistori municipal.
4. Identificar necessitats i reptes del poble i buscar solucions creatives de forma conjunta entre la diversitat d'agents de Santa Pau.

Per què s'ha fet?

Durant el 2021 Santa Pau va elaborar de forma participada amb el conjunt de la població, un reglament de participació ciutadana que entre altres punts assentava la base per la creació d'una estructura de participació ciutadana sostenible en el temps: el Consell de Poble. Una estructura que va néixer amb la voluntat de teixir relacions entre els diversos agents del municipi, obrir canals de comunicació i traspàs de la informació així com de coordinació d'accions i propostes.

Les persones participants del procés participatiu van mostrar tant la seva necessitat com el seu interès d'explorar una via que facilités la circulació de la informació i l'obertura d'espais deliberatius de presa de decisions, on tant el teixit associatiu, com el sector privat, el públic i el cooperatiu, poguessin donar respostes conjuntes davant reptes més aviat complexes que es troben en l'actualitat com a poble rural de la Garrotxa.

Aquesta és encara una experiència nova a la comarca garrotxina, i també prou nova pel municipi. Santa Pau va fer el seu primer procés participatiu el passat 2018, sobre un repte que feia anys que estava latent i que havia generat molts conflictes: l'accés, l'aparcament i la mobilitat al Nucli Antic del poble. Després d'un llarg procés de restauració que va durar tres anys (entre altres factors, també degut a la Covid-19), actualment el poble i el consistori ho viuen com un «cas d'èxit». I en l'actualitat, hi ha encara en funcionament una Comissió Ciutadana que conjuntament amb el regidor de participació i el tècnic d'urbanisme, donaran seguiment i avaluaran la implementació de l'ordenança redactada de forma participada entre els diversos agents. Aquesta experiència positiva fa emergir ganes de replicar-se en altres indrets del poble seguint obrint i generant processos i estructures participatives i deliberatius al poble.

Qui ha participat en el procés?

Al llarg del procés participatiu han participat diverses persones i rols de la comunitat.

*Memòria del projecte
(annex II del compte Justificatiu)
Subvenció per al foment de les polítiques de participació ciutadana*

- Diversitat territorial: Han participat persones de 6 nuclis diferents del poble: Casc Antic, Can Blanc, masies disseminades, el Sallent, els Arcs i les Fages.
- Teixit associatiu: Al llarg del procés han participat més de 10 de les associacions del poble (ADF, Futbol, AAVV el Sallent, AFA, Caçadors, Pesebre Vivent, Penya Jove de Cal Borratx, la Colla de Santa Pau, Marxosos de Santa Pau i Amics de Santa Pau.
- Joves: Han participat també de forma activa 15 joves d'entre 14 a 27 anys.
- Turisme: ha participat el patronat de Turisme, comerços locals i negocis d'hosteleria i restauració.
- La població nouvinguda i la població de tota la vida. Han participat persones de tota la vida i persones nouvingudes al poble en els darrers anys.
- L'administració pública. S'han implicat activament 4 persones de l'Ajuntament, el jutge de pau i el secretari de l'ajuntament i dues persones de l'oposició.

Aquests perfils i la diversitat que en ells hi ha, és el que s'intentarà incloure i integrar durant el procés participatiu de consolidació del Consell de Poble. Per tant, la proposta és que participin les persones diverses que s'han anomenat en les característiques actuals del poble identificades fins al moment.

Amb quins recursos humans i materials s'ha portat a terme el procés?

En el projecte s'han involucrat de forma activa l'alcalde i el regidor de participació, així com una persona de l'oposició. També un Grup Motor configurat per persones vilatanes que han donat seguiment i avaluació de forma continuada -un grup ja consolidat l'any anterior en el procés de coproducció del reglament de participació ciutadana-, i una cooperativa consultora, sense ànim de lucre que acompanya i assessora aquests agents.

Com a recursos materials, s'han utilitzat els diversos espais municipals dels quals disposa el poble (Centre Cívic de Santa Pau, Centre Cívic de Can Blanc, Pavelló Municipal i Ajuntament).

Metodologia: com i quan

Quines han estat les fases del procés?

- FASE 1. Coordinació, Seguiment i Avaluació** Una fase que s'ha realitzat de forma transversal al llarg del procés participatiu. En ella s'han realitzat les següents actuacions:
- 5 reunions amb la Comissió Vilatana
 - 5 reunions amb el Grup de Coordinació Tècnic i Polític
- FASE 2. Identificació de reptes i generació de propostes** Una fase que es va realitzar durant la primavera 2022 i que va incloure la realització d'una enquesta que va ser resposta per més de 117 persones, l'11% de la població del municipi. Els resultats van ser compartits per les xxss i penjades al web de l'ajuntament.
- També es van realitzar trucades personalitzades a totes les entitats del municipi i es va realitzar una sessió participativa amb els i les joves del poble.
- I les retroalimentacions d'aquestes enquestes van nodrir l'esborrany del Reglament de Participació i del Reglament del Consell de Poble de Santa Pau.
- FASE 3. Creació del Consell de Poble** Una fase que va durar durant l'estiu i tardor 2022. En ella es van fer quatre reunions entre secretari de l'ajuntament, equip tècnic i regidor de participació. Fins que els reglaments es van aprovar ambdós per Ple Municipal, entrant en vigor a partir del 15 d'octubre 2022.
- Durant la tardor 2023 van tenir lloc la preparació i dinamització de les eleccions sense candidatura del Consell de Poble. En elles, van votar un 8% de la població major de 16 anys del poble. I, es va configurar el Consell de Poble de Santa Pau.
- Els resultats es van fer públics per xarxes socials.

*Memòria del projecte
(annex II del compte Justificatiu)
Subvenció per al foment de les polítiques de participació ciutadana*

FASE 4. Acompanyament del Consell de Poble Una fase que va iniciar al novembre 2022 i que va significar l'inici del caminar del Consell de Poble de Santa Pau. Amb la creació d'un grup de whatsapp amb les persones integrants del Consell de Poble i la realització de la primera reunió amb elles al gener 2023.

FASE 5. Comunicació per la transformació Aquesta fase ha estat també transversal al llarg del procés participatiu. En ella s'ha ideat una campanya de comunicació per a la Fase 2 i una diferent per a la Fase 3. La darrera, inclou el disseny, ideació i creació d'una imatge gràfica pròpia pel Consell de Poble de Santa Pau, nascuda al mateix poble i que recull les singularitats d'aquesta.

Quins mecanismes i eines participatives s'han fet servir?

El present projecte proposa utilitzar dinàmiques enfocades a l'apoderament i a la corresponsabilitat de les persones participants a les diverses fases del procés participatiu. Per aconseguir-ho, ens hem assegurat que la informació ha estat clara i accessible. Per fer-ho, les persones de la Comissió Vilatana n'han set claus, corresponsabilitzant-se del procés participatiu i agafant lideratges distribuïts en funció de les necessitats i les restriccions de cada fase.

Tanmateix, en el procés s'han obert espais consultius (a través de l'enquesta) i les eleccions sense candidatura. Es va provar d'obrir un espai deliberatiu durant la Fase 2 però la participació de la gent del poble va ser molt baixa.

El DECIDIM no es va poder utilitzar perquè va arribar després de la celebració de les eleccions sense candidatura, però s'emprarà per a futures edicions.

Quin ha estat el calendari o cronograma del procés?

Fases i conceptes	A	M	J	J	A	S	O	N	D	G	hs
Fase 1: Coordinació, Seguiment i Avaluació											15
Realitzar reunions periòdiques amb el GCTP	1	1		1		1		1		1	5
Preparar i realitzar reunions amb la CSA		2		2		2		2	2		10
Fase 2: Identificant reptes i generant propostes											15
Realització d'una trobada participativa per identificar els reptes principals al municipi		5									5
Creació i anàlisi d'una enquesta virtual	5	5									10
Recull de la informació i retorn dels resultats			4								4
Fase 3: Creació i Dinamització del Consell de Poble											30
Incorporació de les retroalimentacions als reglaments de participació i de Consell de Poble				10	2						12
Dinamització del procés de creació d'un Consell de Poble al municipi							9	9			18
Fase 4: Acompanyament al Consell de Poble de Santa Pau											6
Acompanyament a la primera reunió del Consell de Poble									6	6	6
Fase 5: Comunicació per la transformació											13
Ideació de la campanya de comunicació	6										6
Disseny d'una imatge gràfica del Consell de Poble				6							6
Creació de material fotogràfic i gràfic per la campanya de comunicació				5	5						10
Acompanyament a la comunicació per xarxes socials i altres mitjans que es creguin adients	0,5	0,5					1	1			3
											0
TOTAL	125	135	4	24	2	8	10	13	8	7	79

▲ No empleneu aquest apartat si no hi ha accions innovadores o d'alineament a objectius de desenvolupament sostenible (ODS)

*Memòria del projecte
(annex II del compte Justificatiu)
Subvenció per al foment de les polítiques de participació ciutadana*

Originalitat o innovació en el procés participatiu (fórmules innovadores d'implicació de la ciutadania)

Quines accions innovadores s'han implementat? L'acció innovadora d'aquest procés participatiu és la creació d'una estructura de governança comunitària amb un reglament propi, com ho és un Consell de Poble rural que reconeix la idiosincràsia pròpia del seu territori i l'atomització dels seus nuclis.

Presentar una estructura de participació vilatana amb unes característiques com aquestes resulta un gran repte i alhora, una gran oportunitat per aprendre d'una experiència pràctica, com podria arribar a ser una prova pilot d'un municipi rural i turístic, com Santa Pau, amb una governança més comunitària, descentralitzada i transparent.

Per què són innovadores? Són innovadores perquè posen al centre l'aprenentatge, el prova i error, l'escolta i la corresponsabilitat. Uns valors que són molt importants en un context VICA (volàtil, incert, canviant i ambigu) com l'actual.

Com s'ha alineat el projecte amb els ODS 5,10,16 o 17? El procés ha estat dissenyat des dels principis d'equitat i la inclusió en totes les seves fases i activitats, posant al centre els privilegis de gènere, l'ètnia, la classe socials, els estudis, entre altres (ODS 5 i 10); a més, el Consell de Poble facilita la col·laboració entre l'administració, la població i el sector privat, teixint nous llaços de confiança entre ells (ODS 16 i 17), i genera xarxa amb d'altres regions, properes i llunyanes.

Pla de comunicació vinculat al procés participatiu

Quines són les accions comunicatives que s'han portat a terme?

Durant el procés participatiu s'han ideat dues campanyes de comunicació:

1. Relacionada amb la Fase 2 i en la qual es buscava identificar reptes del municipi que es volia donar resposta. Durant aquesta campanya es van dissenyar qüestionaris virtuals i físics. Els virtuals es van difondre a través de les xarxes socials i a través dels grups de whatsapp formals i informals del poble. Els físics, es van difondre a través d'un porta a porta per tot el poble. A més, es va actualitzar la pàgina web del municipi.
2. La Fase 3, va iniciar amb la cocreació d'una imatge gràfica pel futur Consell de Poble de Santa Pau, conjuntament entre l'equip tècnic que guia el procés participatiu i un dissenyador local del poble. Un cop dissenyada la imatge gràfica, es van idear i dissenyar tríptics i butlletes físiques que també es van tornar a enviar a través del porta a porta a totes les cases del terme municipal. També, es va obrir un qüestionari virtual per fer les votacions, es va habilitar el web municipal i es van fer publicacions continuades per les xarxes socials. Un cop coneguts els resultats, es van fer públics a través dels mitjans propis de l'ajuntament.

Quin ha estat el calendari de les accions comunicatives?

Les accions comunicatives relacionades amb la Fase 2, van tenir lloc durant la primavera 2022.

Les accions comunicatives relacionades amb la Fase 3 van iniciar al juliol 2022 i van finalitzar al desembre 2022.

Disseny del seguiment, retorn i avaluació

Com s'ha fet el seguiment del procés? El seguiment del procés participatiu s'ha fet a través de la Comissió Vilatana, i també, amb el Grup de Coordinació Tècnica i Política. S'ha fet durant les reunions periòdiques que es tenien amb ambdós grups i la cooperativa guia del procés participatiu.

Així doncs, una part de la reunió tenia l'objectiu d'avaluar i donar seguiment de forma continuada al procés participatiu, avaluant a cada reunió, les accions realitzades i el seu impacte, a través de dinàmiques i de processos de diàleg profunds. Acorden a posteriori unes bases necessàries per a les properes passes i generant així intercanvi i aprenentatge entre les persones participants.

*Memòria del projecte
(annex II del compte Justificatiu)
Subvenció per al foment de les polítiques de participació ciutadana*

En aquestes reunions s'avaluen les accions fetes, es fan aprenentatges i aquests s'apliquen en el disseny de la propera passa, essent un diàleg de reflexió sostingut en el temps.

Amb quins indicadors s'ha avaluat?

S'han emprat indicadors quantitatius:

- 117 persones responen l'enquesta.
- 15 joves menors de 18 anys participen del procés participatiu.
- 16 joves majors de 18 anys participen del procés participatiu.
- 87 persones voten a les eleccions sense candidatura.
- 8 persones accepten formar part del Cercle de Poble, 2 diuen que no.
- 5 reunions amb la Comissió Vilatana realitzades amb una mitjana de 6 participants en cada una d'elles.
- Una mitjana de 20 interaccions a les xarxes socials per publicació realitzada.

I també, indicadors qualitius:

- Les persones novingudes han participat del procés, de fet, el dissenyador de la imatge gràfica del Consell de Poble és una persona que ha arribat a viure al municipi recentment.
- Els i les joves se senten més escoltades, ja que es va realitzar una sessió participativa amb elles, ells.
- Els diversos territoris formen part del Consell de Poble i això és una oportunitat per treballar identitat i pertinença.
- Les enquestes mostren el grau de confiança vers l'ajuntament i aquest, és superior que fa 4 anys.
- Es percep il·lusió amb la creació del Consell de Poble, alhora que certa desconfiança.

Quines accions de retorn del procés a la ciutadania s'han efectuat?

Les accions de retorn han estat a través de les xarxes socials oficials de l'ajuntament, a través de l'actualització del seu portal web i també, a través dels grups de whatsapp del poble.

Enllaç d'un vídeo que acrediti que s'han dut a terme les diferents fases del procés del projecte subvencionat

Vídeo del procés participatiu: <https://www.youtube.com/watch?v=4hPnKUiwt3A>

*Memòria del projecte
(annex II del compte justificatiu)
Subvenció per al foment de les polítiques de participació ciutadana*

Cost del projecte/procés

Quant ha costat el projecte / procés?

*(La relació de despeses que es faci constar en aquest apartat ha de **coincidir exactament** amb l'import justificat a l'apartat de relació de despeses del document «Compte justificatiu». Podeu adjuntar la captura de la relació de despeses del compte justificatiu.)*

Fase i Concepte	Preu	Hores	Persones	Subtotal
Fase 1: Coordinació, Seguiment i Avaluació				640,00
Realitzar reunions periòdiques amb el GCTP	40,00	60	1	240,00
Preparar i realitzar reunions amb la CSA	40,00	100	1	400,00
Fase 2: Identificant reptes i generant propostes				760,00
Realització d'una trobada participativa per identificar els reptes principals al municipi	40,00	50	1	200,00
Creació i anàlisi d'una enquesta virtual	40,00	100	1	400,00
Recull de la informació i retorn dels resultats	40,00	40	1	160,00
Fase 3: Creació i Dinamització d'un Consell de Poble al municipi				1.200,00
Incorporació de les retroalimentacions als reglaments de participació i de Consell de Poble	40,00	120	1	480,00
Dinamització del procés de creació d'un Consell de Poble al municipi	40,00	180	1	720,00
Fase 4: Acompanyament al Consell de Poble de Santa Pau				520,00
Acompanyament a la primera reunió del Consell de Poble	40,00	120	1	480,00
Material	40,00			40,00
Fase 5: Comunicació per la transformació				1.000,00
Ideació de la campanya de comunicació	40,00	60	1	240,00
Disseny d'una imatge gràfica del Consell de Poble	40,00	60	1	240,00
Creació de material fotogràfic i gràfic per la campanya de comunicació	40,00	100	1	400,00
Acompanyament a la comunicació per xarxes socials i altres mitjans que es creguin adients	40,00	30	1	120,00
TOTAL sense IVA				4.120,00
IVA (21%)				865,20
TOTAL amb IVA inclosa				4.985,20